

I Feedback inspectie belangenconflicten en inducements

&

II Stand van zaken implementatie IDD

FSMA

FINANCIAL
SERVICES
AND
MARKETS
AUTHORITY

Compliance Forum - 18 November 2019

Ann De Roeck

Director FSMA

Department of supervision of business conduct rules and
central inspection team

Inhoudstafel

I

**Feedback inspectie
Belangenconflicten en
Inducements**

II

**Stand van zaken
Implementatie IDD**

Feedback inspectie belangenconflicten en inducements

1. Scope en methodologie van de inspectie
2. Inspectie over AssurMiFID-regels
3. Beleid en procedures: belangrijkste vaststellingen
4. Evaluatie en monitoring: belangrijkste vaststellingen
5. Producten: belangrijkste vaststellingen
6. Vergoedingen: belangrijkste vaststellingen
7. Gedragscode inducements

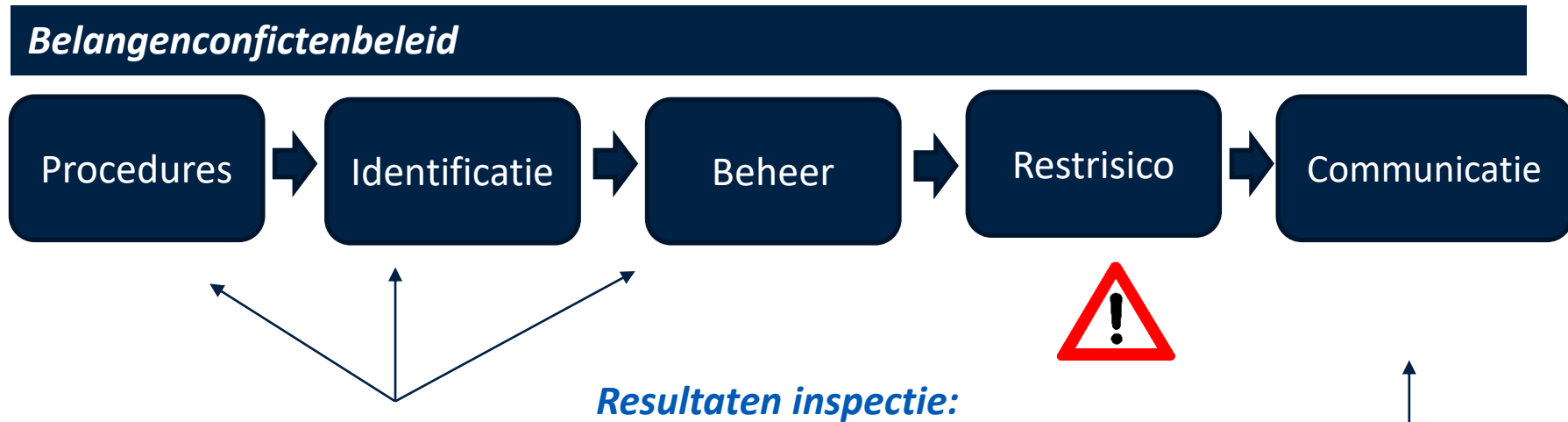
1. Scope en methodologie van de inspectie

- Belangenconflicten & inducements
- Bij meerdere verzekeringsondernemingen
- Focus op tak 23-verzekeringen (zonder bijkomende dekking)
- Onderzoek van het design van het beleid en de procedures
- Outsourcing: enkel i.g.v. uitbesteding van het beheer van het interne fonds aan een externe vermogensbeheerder

2. Inspectie over AssurMiFID-regels

- In 2018!
- Omzetting van de IDD-richtlijn: op 28 december 2018 ...
- Reglementering belangenconflicten & inducements voor tak 23-verzekeringen is gelijkaardig in AssurMiFID & IDD
  - rekening gehouden met sommige IDD-wijzigingen: bv. vereiste voor inducements '*quality enhancement*' vs. 'geen afbreuk doen aan de kwaliteit van de aan de klant verleende dienst';
  - geen rekening gehouden met andere IDD-wijzigingen bv. product goedkeuringsproces;
- Communicatie: **sectorrapport** (zie website FSMA): blijft relevant want bevat interpretaties conform IDD.

3. Beleid & procedures: belangrijkste vaststellingen

Belangenconflictenbeleid en procedures i.v.m. belangenconflicten & inducements overall aanwezig, maar soms:

- onvoldoende afgestemd op de concrete situatie, of
- onvoldoende doeltreffend

Bijna geen communicatie aan klant over **niet-beheersbare belangenconflicten**

3. Beleid & procedures: belangrijkste vaststellingen

Belangenconflictenbeleid
neemt vooral wettelijke
vereisten over

Beleid afgestemd op de concrete situatie:

- de groepsstructuur,
- het distributienetwerk
- de omvang en
- de specifieke producten van de onderneming, ...

Lijst van mogelijke
belangenconflicten:

niet aangepast aan de
concrete situatie van de
onderneming

Lijst van concrete potentiële
belangenconflicten

als resultaat van identificatieoefeningen
door verschillende operationele
departementen

met advies van compliance

3. Beleid & procedures: belangrijkste vaststellingen

Voorgestelde beheersmaatregelen:

- *‘concurrentie tussen makelaars neutraliseert de verleiding om niet in het belang van de klant te handelen’;*
- *‘de vergoeding is marktconform’;*
- *‘als er geen vergoeding betaald wordt na het afsluiten van de polis, wordt de polis niet opgevolgd’;*
- *verwijzen naar een beleid dat niet is uitgewerkt;*
- *‘de makelaar leeft de zorgplicht na’;*
- *‘geen actie’; ...*

Efficiënte beheersmaatregelen

- gesteund op de Gedelegeerde Verordening 2017/2359:
bv. chinese walls tussen verschillende activiteiten, afzonderlijk toezicht, giften- en voordelenbeleid, ...
- met controle of deze maatregelen het potentiële belangenconflict effectief voorkomen of verminderen

4. Evaluatie en monitoring: belangrijkste vaststellingen

1ste lijn

- weinig eerstelijnscontroles
- *analyse afwezig in productgoedkeuringsproces!*
- soms te weinig controle van (grote) verzekeringsagenten

2e lijn

- tweedelijnscontroles meestal aanwezig,
- *soms wordt de complianceofficer niet (tijdig) betrokken*

3e lijn

- weinig problemen
- soms afwachtende houding: *'we wachten nog even af welk standpunt de FSMA zal innemen i.v.m. de reizen'*

5. Producten: belangrijkste vaststellingen

Tak 23- verzekering

*-belegt in onderliggende activa,
meestal beleggingsfondsen-*

- **Fondsselectie kan (potentiële) belangenconflicten inhouden.**

(bv. door beïnvloeding o.v. het % aan retrocessies, door beïnvloeding door een groepsmaatschappij, door beïnvloeding door een verzekeringstussenpersoon, ...

>>> Oplossing: selectiecriteria uitwerken in het belang van de klant;

- Soms is er **outsourcing** van het **beheer van een intern verzekeringsfonds aan externe vermogensbeheerders.**

(vooral bij ‘fonds dédiés’, een beleggingsverzekering op maat van de klant) – zie ook voorwaarden van art. 16/2 Wet 4 april 2014 betreffende de verzekeringen.

5. Producten: belangrijkste vaststellingen

Tak 23 product- ontwikkeling

Nood aan analyse in het kader van het productgoedkeuringsproces:

- Belangenconflicten voorkomen of beheren en ultiem, als laatste redmiddel, communiceren
- Inducements analyseren: wettelijke voorwaarden!

Gebrek aan omkadering van arbitrages en switches (tussen onderliggende activa) voor de verzekeringstussenpersoon en de klant (bv. bij combinatieproduct ‘tak 44’)

>>> Oplossing: voorwaarden bepalen in het belang van de klant

5. Producten: belangrijkste vaststellingen

Zoom retrocessies

- Een **retrocessie** is een vergoeding die een fondsenbeheerder betaalt aan een verzekeraar. De verzekeraar betaalt de fondsenbeheerder een beheerskost en de beheerder betaalt een deel ervan terug aan de verzekeraar.
- De fondselectie kan beïnvloed worden door het bedrag van de retrocessie = **potentieel belangenconflict**.
Mogelijke beheersmaatregel: de retrocessie doorbetalen aan de klant of in het onderliggend fonds investeren
- De retrocessie is ook een **inducement** – analyse of de inducement beantwoordt aan de wettelijke voorwaarden is vereist.

5. Producten: belangrijkste vaststellingen

- Varia: sommige verzekeraars ontvangen geen retrocessies, maar betalen een lagere beheersvergoeding aan de fondsenbeheerder: ook deze korting kan als maatregel ten bate van de klant komen;

**Goede praktijk:
transparantie over retrocessies aan de klant.**

- Zie ook *EIOPA report on thematic review on monetary incentives and remuneration between providers of asset management services and insurance undertakings* (website EIOPA).

6. Vergoedingen: belangrijkste vaststellingen

Potentiële **belangenconflicten** i.v.m. vergoedingen voorkomen en eventueel beheren en communiceren (= laatste redmiddel)

(nu art. 283, §§ 8 t.e.m. 11 Wet betreffende de verzekeringen en art. 3 t.e.m. 7 Gedelegeerde Verordening 2017/2359)

Inducements analyseren: inducements die niet voldoen aan de wettelijke voorwaarden mogen niet betaald/ontvangen worden!

Voor tak 23-verzekeringen (IBIP):

Een inducement mag geen afbreuk doen:

- aan de kwaliteit van de aan de klant verleende dienst en*
- aan de plicht van de verzekeringsdistributeur om zich op loyale, billijke en professionele wijze in te zetten voor de belangen van zijn klanten.*

nu art. 287 (gedragscode) en 296/1 Wet betreffende de verzekeringen en artikel 8 Gedelegeerde Verordening 2017/2359

6. Vergoedingen: belangrijkste vaststellingen

- **Wijze van beoordeling a.h.v. algemene analyse in overeenstemming met art. 8 G.V. 2017/2359 (zie o.a. criteria):** deze ontbreekt vaak.

Dus niet ok:

'de adviesvergoeding dient het belang van de klant omdat hij advies krijgt'

Typevoorbeeld
uit de inspectie:
de plezierreizen

Maar wel

'incentive x voor de promotie van een risicovolle tak 23-verzekering en de voorwaarden waaronder deze incentive wordt toegekend kunnen een prikkel vormen voor een verzekeringstussenpersoon om dit verzekeringsproduct aan de klant aan te bieden ondanks het feit dat die verzekeringstussenpersoon andere verzekeringsproducten zou kunnen aanbieden die beter voldoen aan de behoeften van de klant'

6. Vergoedingen: belangrijkste vaststellingen

- Geen analyse van inducements, of
- Erg beperkte analyse en op basis van minder relevante criteria (bv. benaming van de vergoeding)

Concrete,
gedocumenteerde
analyse

van monetaire en niet-
monetaire inducements

a.h.v. **criteria uit de
Gedelegeerde
Verordening 2017/2359**

6. Vergoedingen: belangrijkste vaststellingen

Extra waakzaamheid bij de volgende praktijken (zeker bij combinatie):

- 1 Vergoedingen van tussenpersonen steunen op de gegenereerde omzet van een bepaalde periode (zeker als deze periode beperkt is);
- 2 Focus op bepaalde producten bij de berekening van een vergoeding;
- 3 De verzekeringstussenpersoon krijgt slechts een vergoeding als hij een minimumdrempel qua productie bereikt;
- 4 De vergoeding van de tussenpersoon wordt berekend met verschillende drempels waarbij het vergoedingspercentage telkens stijgt naargelang er meer productie is;
- 5 De verzekeringstussenpersoon kan zelf zijn vergoeding kiezen binnen een (zeer) ruime vork (bv. tussen 0 en 25 %) en commerciële kortingen aan de klanten toestaan;

6. Vergoedingen: belangrijkste vaststellingen

- 6 Afwijkingen op standaardvergoedingen toegestaan aan bepaalde verzekeringstussenpersonen (terwijl enkel de standaardvergoedingen geanalyseerd worden);
- 7 Financiële of andere tegemoetkomingen toegekend aan verzekeringstussenpersonen of zij genieten van een korting op leningen, zeker in combinatie met productieverplichtingen;
- 8 Commerciële acties gericht op specifieke producten;
- 9 Waardevolle niet-monetaire incentives toegekend via getrouwheidssystemen gesteund op kwantitatieve commerciële criteria.

7. Gedragscode over inducements

- Art. 287 Wet Verzekeringen - de representatieve organisaties van de verzekeringssector kregen de opdracht om een **gedragscode over inducements** uit te werken;
- K.B. 17 juni 2019 heeft deze gedragscode goedgekeurd – van toepassing op alle verzekeringsovereenkomsten.
- **Algemene principes en verboden praktijken**
  - **Reizen**, ongeacht of deze gratis of betalend zijn voor de tussenpersoon (er is een overgangsregeling);
  - **Incentives voor een beperkte periode per product of voor een zeer nauw gedefinieerde categorie van producten**, wanneer tussen de tussenpersoon en de klant een relatie van beleggingsadvies bestaat.

7. Gedragscode over inducements

Opleidingsseminaries zijn enkel **mogelijk binnen bepaalde voorwaarden**:

- maximaal 3 dagen en 2 nachten duren, reistijd inbegrepen
- doorgaan op het Europese continent
- deelname mag niet gekoppeld zijn aan bepaalde tegenprestaties die aanleiding zouden kunnen geven tot een belangenconflict
- per 1/2 dag: min 2 uur opleiding voorzien (deze opleiding moet recht geven op bijcholingspunten). 3 dagen opleiding = 12 uur, 2 dagen opleiding = 8 uur, ...

7. Gedragscode over inducements

Evènements sont possible uniquement sous certaines conditions :

- maximum 2 jours et 1 nuit ;
- sur le continent Européen ;
- participation ne peut dépendre de critères susceptibles de générer des conflits d'intérêt.

NL FR EN

LA FSMA ACTUALITÉS ET MISES EN GARDE EMPLOIS CONTACT

AUTORITÉ DES SERVICES ET MARCHÉS FINANCIERS

RECHERCHE Q

ACTUALITÉS ET MISES EN GARDE

HOME / ACTUALITÉS ET MISES EN GARDE /

RAPPORT SECTORIEL SUR LE RESPECT DES RÈGLES DE CONDUITE RELATIVES AUX CONFLITS D'INTÉRÊTS ET AUX « INDUCEMENTS » PAR LES ASSUREURS

COMMUNIQUE DE PRESSE | 21/06/2019

Les entreprises d'assurance doivent prendre des mesures supplémentaires pour empêcher la survenance de conflits d'intérêts lors de la vente d'assurances d'investissement (produits dits de « branche 23 »). C'est ce qui ressort d'un [rapport sectoriel](#) que la FSMA publie aujourd'hui au sujet du respect des règles de conduite relatives aux conflits d'intérêts et aux *inducements* par les assureurs. Ce rapport contient une série de recommandations, concernant notamment l'offre de voyages aux intermédiaires d'assurance.

La FSMA a effectué différentes inspections auprès de plusieurs entreprises d'assurance qui vendent des assurances de la branche 23 à des clients de détail. L'objet de ces inspections était de contrôler la manière dont ces assureurs appliquent les règles de conduite relatives aux conflits d'intérêts et aux *inducements*. Les *inducements* sont des rémunérations qu'un assureur ou un intermédiaire

ACTUALITÉS RÉCENTES

14/11/2019
COMMUNIQUÉ DE PRESSE RELATIF À LA SUSPENSION DE LA COTATION DE ASIT BIOTECH
[EN SAVOIR PLUS](#)

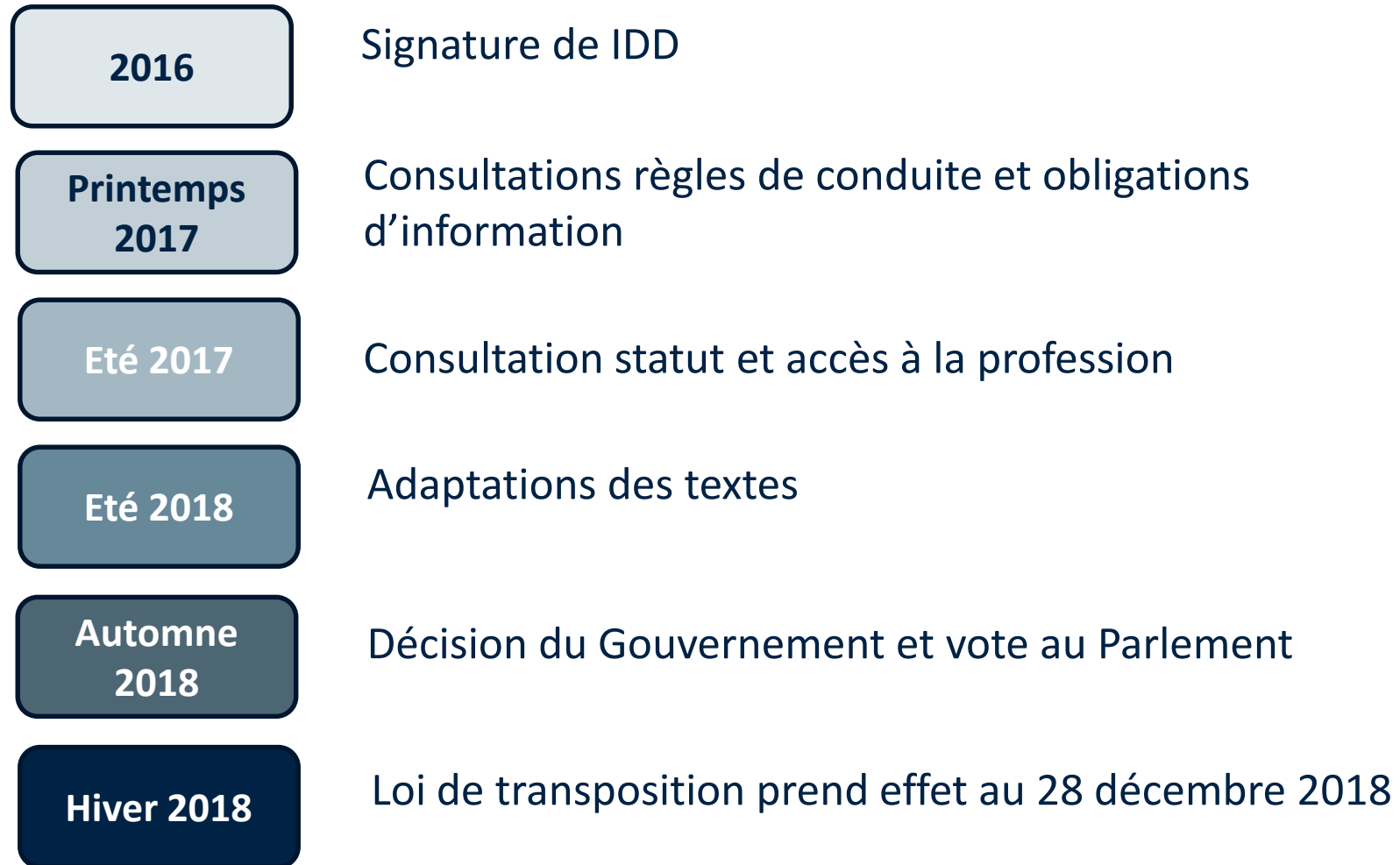
13/11/2019
AVERTISSEMENT CONCERNANT LA PUBLICATION TARDIVE DU RAPPORT FINANCIER SEMESTRIEL - EUROPUBLICIS - SETTLEMENTS

II

État des lieux Implémentation IDD

- Transposition de la directive IDD en droit belge
- IDD et ses dispositions d'exécution
- L'implémentation et ses défis
- Approche FSMA dans le cadre de la supervision des règles de conduite

Transposition directive IDD en droit belge

IDD en uitvoeringsbepalingen

- **Level 1** - Richtlijn 2016/97 van het Europese Parlement en de Raad van 20 januari 2016 betreffende verzekeringsdistributie
- **Level 2** - 2 « delegated regulations » en 1 « implementing technical standard » in de vorm van een « regulation »
- **Level 3** - EIOPA « Guidelines » – Q&A EIOPA

IDD en uitvoeringsbepalingen

- Commission Implementing Regulation (EU) 2017/1469 of 11 August 2017 laying down **a standardised presentation format for the insurance product information document**
- Commission Delegated Regulation (EU) 2017/2358 of 21 September 2017 supplementing Directive (EU) 2016/97 of the European Parliament and of the Council with regard to **product oversight and governance requirements for insurance undertakings and insurance distributors**
- Commission Delegated Regulation (EU) 2017/2359 of 21 September 2017 supplementing Directive (EU) 2016/97 of the European Parliament and of the Council with regard to **information requirements and conduct of business rules applicable to the distribution of insurance-based investment products**

IDD et les dispositions d'exécution

Règles de conduite

Loi Assurances du 4 avril 2014

Adaptation Partie 6

Loi du 2 Août 2002

Abrogation de la partie :
règles de conduite pour le
secteur d'assurances

AR AssurMiFID

Abrogés

AR 17 juin 2019

Code de conduite inducements

AR 18 juin 2019

Exigences professionnels

Circulaire FSMA_2015_14

En cours d'actualisation

IDD en de uitvoeringsbepalingen

- **Registration and professional/organisational requirements of insurance intermediaries** > aanpassing van de Wet Verzekeringen van 4 april 2014

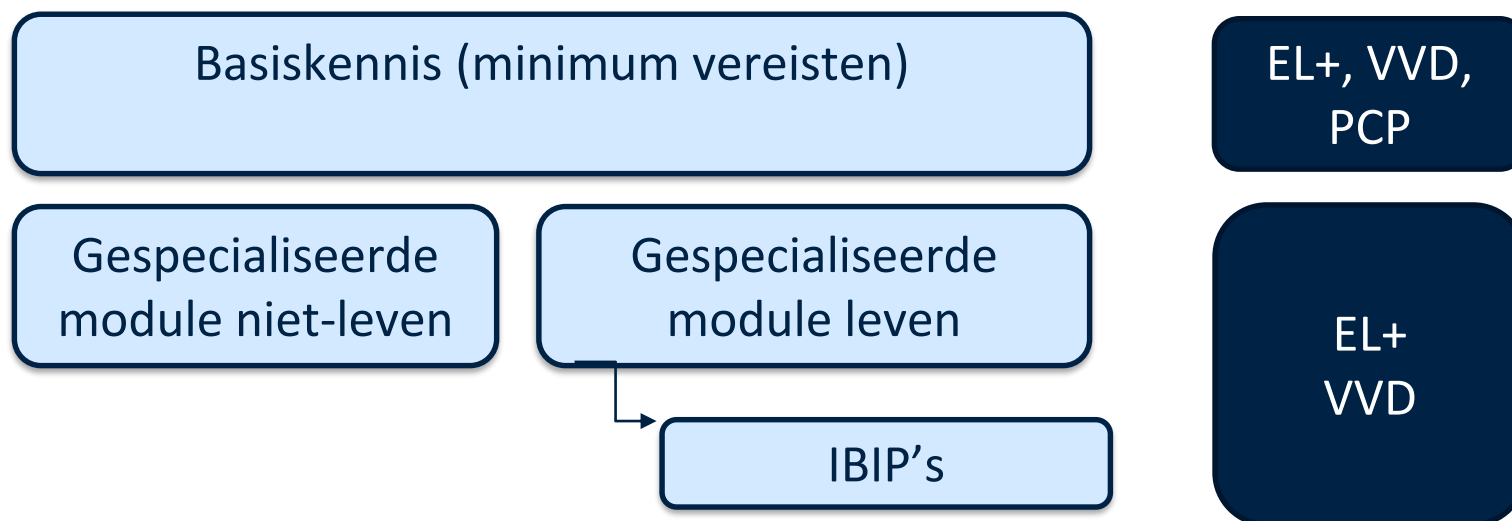
- 1 Nieuwe categorie: de **nevenverzekeringstussenpersoon** vereist een inschrijving in het register van de FSMA
- 2 Nieuwe functie bij de tussenpersoon: de **“de facto effectieve leider”**, verantwoordelijkheid voor de distributieactiviteit
  - “Fit & proper”
  - Specifieke professionele kennis en ervaring
- 3 Nieuwe **“fit & proper” vereiste voor PCP** (naast de professionele kennis)

IDD en de uitvoeringsbepalingen

- **Nieuw K.B. van 18 juni 2019 in uitvoering van de Wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen**

- Belangrijke wijzigingen i.v.m. de professionele vereisten

I. Modulair systeem voor kennisvereisten (cf. Bijlage I bij IDD)

EL: effectieve leider; VVD: verantwoordelijke distributie; PCP: person in contact met het publiek)

- Overgangperiode tot September 2020 (Mededeling FSMA_2019_14 (18/07/2019))

IDD en de uitvoeringsbepalingen

II. Nieuwe ervaringsvereisten:

- Voor subagenten
- Voor effectieve leider de facto verantwoordelijk voor de distributie
- PCP (nieuwe regeling voor PCP in opleiding)

III. Nieuwe vereisten voor permanente bijscholing:

- 15 uren per jaar (3 uur per jaar voor nevenverzekeringstussenpersonen)
> vanaf 1 januari 2020
- EL+ en VVD: opleiding bij erkende opleidingsinstellingen
- PCP: opleiding door de werkgever (jaarlijks en geactualiseerd opleidingsplan)
- **To be:** nieuwe regels voor de permanente opleiding na consultatie van de verzekeringssector

Nota bene: verzekeringsondernemingen zijn verantwoordelijk voor de interne organisatie van hun directe verzekeringsdistributieactiviteit en zij moeten dossiers bijhouden voor hun VVD's en PCP's die aantonen dat deze aan de wettelijke voorwaarden voldoen

Uitdagingen bij de implementatie van IDD in België

Aanpassing van circulaire FSMA_ 2014_02 over gedragsregels verwacht

- Voor verzekeringsondernemingen en -tussenpersonen
- **Samenvatting** van principes uit huidige circulaire die nog relevant zijn, standpunten van de FSMA, standpunten uit sectorrapporten over zorgplicht en over belangenconflicten en inducements, standpunten van EIOPA (Q&A), ...
- **Enkele nieuwe delen:** koppelverkoop, toepassing op pensioenverzekeringen van de tweede pijler, transparantie over kosten en lasten, ...
- Technische vragen over de interpretatie: toelichting op Europees niveau (EIOPA en Europese Commissie) en soms overleg met andere bevoegde instellingen nodig (bv. FOD Economie)

Uitdagingen bij de implementatie van IDD in België

Voorbeeld 1

Nieuwe regels voor koppelverkoop – art. 24 IDD – art. 286,§ 4

Wet Verzekeringen

1. Art. VI.81 WER: een gezamenlijk aanbod waarvan minstens één bestanddeel een financiële dienst is, is principieel verboden;
  2. Art. 286 W.V. is lex specialis inzake toegelaten koppelverkoop met een verzekeringsproduct;
- >>> Overleg met FOD Economie over toepassingsgebied van art. 286 W.V. is vereist

Interpretatievraagstukken over diverse thema's: vb.

- *Onderscheid tussen hoofdproduct en nevenproduct;*
- *Samenlezen van art 286 WV en andere Belgische wetgeving: vb. betaalrekening en verzekering.*

Uitdagingen bij de implementatie van IDD in België

Voorbeeld 2

Transparantie over kosten en lasten

- Voor alle verzekeringen behalve spaar- en beleggingsverzekeringen en pensioenverzekeringen van de tweede pijler:
  - >>> **FSMA-reglement “Kosten en Lasten”** van 24 februari 2017 (K.B. 11 mei 2017).
- Voor spaar- en beleggingsverzekeringen: art. 29.1 IDD – art. 295 § 1 c W.V.
  - Welke kosten aan de klant meedelen en met welk detail?
Cfr overweging 42 IDD: “in aanvulling op de informatie op de KID moet aanvullende informatie over alle distributiekosten meegedeeld worden”.

Aanpak FSMA bij toezicht op gedragsregels in de verzekeringssector

❖ **Voorspelbaarheid**

- Vragen van consumenten en professionelen
- Standpunten van de FSMA
- Sectoriële verslagen (twee verslagen over zorgplicht en één over belangenconflicten en inducements)
- Werkprogramma's
- Circulaire

❖ **Efficiënte en doelgerichte actie**

- Risk assessment: er wordt rekening gehouden met talrijke elementen: productie, distributienetwerk, knipperlichten, ...
- Mix van transversale inspecties en inspecties per onderneming (voor bepaalde aspecten of voor een globaal thema)

Aanpak FSMA bij toezicht op gedragsregels in de verzekeringssector

❖ Overtuiging via dialoog - sancties als laatste redmiddel

- Pedagogische benadering tijdens de eerste inspecties versus de klassieke methode;
- Inspectieverslagen worden aan de betrokken overnemingen in ontwerp overgemaakt;
- Naast herstelmaatregelen zijn administratieve sancties mogelijk bij niet naleving van de gedragsregels.

❖ Globale benadering van de gedragsregels voor de financiële sector

- Een level playing field met de banksector verzekeren